



Biosfärområde Biosfäärialue



**unesco**  
Biosphere Reserve

## NYHETSBREV-UUTISKIRJE

Sommar-Kesä 2023

I detta nyhetsbrev informerar lokala aktörer om aktuell verksamhet för en hållbar utveckling i Skärgårdshavets biosfärområde. Nyhetsbrevet finns även på biosfärområdets hemsida [www.biosfar.fi](http://www.biosfar.fi)

Paikalliset toimijat kertovat tässä heidän kestävän kehityksen ajankohtaisesta toiminnasta Saaristomeren biosfäärialueella. Uutiskirje löytyy myös biosfäärialueen kotisivuilta [www.biosfar.fi](http://www.biosfar.fi)



## Global news

UNESCO's Man and the Biosphere (MAB) Programme has approved the designation of 10 new biospheres reserves in 9 countries, and one transboundary biosphere reserve across 2 countries. With these new designations, the World Network now totals 748 sites in 134 countries, including 23 transboundary sites.

[Read more](#)

## Nya biosfärpartners i Skärgårdshavet

Nu får vi välkomna två nya biosfärpartners i vårt nätverk, företagen Archipelago Holidays ky och Moving Heart.

**Archipelago Holidays** är ett turistföretag på den idylliska ön Sandholm i Nagu. De definierar sin roll inom biosfärområdets verksamhet så här:

*Att bevara och restaurera skärgårdens kulturarv genom att informera och introducera mäniskor till dess unika egenskaper. Att agera med respekt för naturen och vårda den (hålla verksamheten liten). På så sätt ökar vi också den yttre skärgårdens livskraft genom vår egen verksamhet.*

**Moving Heart** är ett företag med både turismverksamhet på den grönskande ön Nötö i Nagu, men också övrig välmäenderelaterad verksamhet i Korpo. De har definierat sin roll inom biosfärområdets verksamhet så här:

- ❖ *Upprätthåller en levande och levande skärgård året runt.*
- ❖ *Arbeta för ett friskt och rent Skärgårdshav, ta hänsyn till naturen så gott vi kan i all vår verksamhet, informera våra kunder och samarbetspartners om bevarande och åtgärder.*
- ❖ *Främja hållbar turism, agera som en aktiv deltagare och visa vägen i regionen.*
- ❖ *Värna om natur- och kulturarv genom aktiviteter och egna värden.*

**Man kan inom kort läsa mera om deras mälsättningar inom biosfärområdets verksamhet på vår hemsida.**

[Läs mer](#)

## Uusia biosfäärikumppaneita Saaristomerellä

Voimme nyt toivottaa tervetulleeksi verkostoomme kaksi uutta biosfäärikumppania, Archipelago Holidays ky:n ja Moving Heartin.

**Archipelago Holidays** on Nauvossa idyllisellä Sandholmin saarella toimiva matkailuyritys. He määrittelevät oman roolinansa biosfäärialueen toiminnassa näin:

*Saariston kulttuuriperinnön säilyttäminen ja ennallistaminen tiedottamalla ja tutustuttamalla ihmisiä sen ainutlaatuiseen ominaisuuksiin. Toimiminen luontoa kunnioittaen ja luonnon suojelelu (toiminnan pitäminen pienimuotoisena). Näin lisäämme myös ulkosaariston elinvoimaa omalla toiminnallamme.*

**Moving Heart** on yritys, joka tarjoaa paitsi matkailutoimintaa Nauvossa vehreällä Nötön saarella, myös muuta hyvinvointiin liittyvää toimintaa Korppoossa. He ovat määritelleet oman roolinansa biosfäärialueen toiminnassa näin:

- ❖ *Ylläpidämme elävää saaristoa ympäri vuoden.*
- ❖ *Toimimme terveen ja puhtaan Saaristomeren hyväksi, otamme luonnon huomioon mahdollisimman hyvin kaikessa toiminnassamme, tiedottamme asiakkailleemme ja yhteistyökumppaneillemme suojelusta ja toimenpiteistä.*
- ❖ *Edistämme kestävää matkailua, olemme aktiivinen osallistuja ja toimimme suunnannäyttäjänä alueellamme.*
- ❖ *Vaalimme luonnon- ja kulttuuriperintöä toimintamme ja omien arvojemme kautta.*

Heidän tavoitteistaan biosfäärialueen toiminnassa voi lukea lisää pian biosfäärialueen nettisivuilla.

Lue lisää



## Förnyade partnersavtal

Alla våra biosfärpartners som varit med sedan begynnelsen av biosfärpartnerprogrammet har nu kommit till skedet då det 5-åriga partnersavtalet skall uppdateras. Bland dem finns Forststyrelsen, Åbo Akademi, Åbo universitet, Egentliga Finlands förbund, Pargas stad och Kimitoöns kommun.

## Uusittuja kumppanuussopimuksia

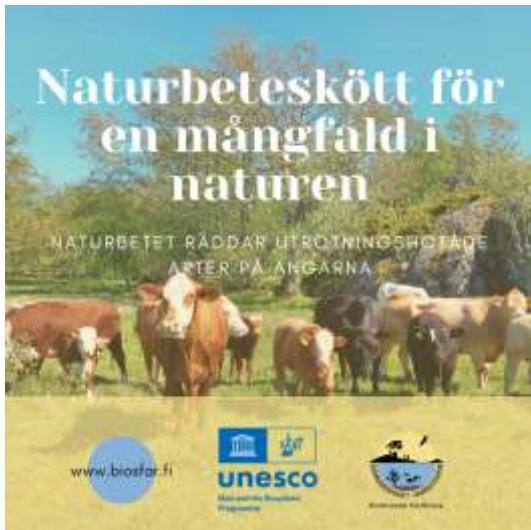
Kaikki biosfäärikumppanimme, jotka ovat olleet mukana biosfäärikumppanuusohjelman alusta lähtien, ovat nyt saavuttaneet vaiheen, jossa 5-vuotinen kumppanuussopimus päivitetään. Näitä ovat muun muassa Metsähallitus, Åbo Akademi, Turun yliopisto, Varsinais-Suomen liitto, Paraisten kaupunki ja Kemiönsaaren kunta.



Forststyrelsen undertecknar partnersavtalet-Metsähallitus allekirjoittaa kumppanuussopimuksen

## Naturbeteskött för en mångfald i naturen

Startskottet för biosfärområdets kampanj "Naturbeteskött för en mångfald i naturen" var den globala dagen för naturens mångfald 22.5. Vi delade under 7 dagar på sociala medierna inlägg om naturbetesköttproduktionens betydelse för naturens mångfald! Kampanjen uppdaterades med sloganen "Naturbeteskött för en livskraftig skärgård" och några till inlägg inför den nationella naturbetesdagen 17.6. Kolla in på Facebook eller Instagram.



## Luonnonlaidunliha luonnon monimuotoisuuden puolesta

Biosfäärialueen kampanjan "Luonnonlaidunliha luonnon monimuotoisuuden puolesta" käynnistäminen oli maailmanlaajuinen luonnon monimuotoisuuden päivä 22.5. Jaoimme 7 päivän ajan sosiaalisessa mediassa viestejä laidunlihatuotannon merkityksestä biologiselle monimuotoisuudelle! Kampanjaan päivitettiin sloganilla "Luonnonlaidunlihaa elinvoimaisen saariston puolesta" ja muutamilla uusilla postauksilla valtakunnallisella luonnonlaidunpäivällä 17.6. Tutustu kampanjaan Facebookissa tai Instagramissa.



#BiosphereForBaltic  
på Östersjödagen  
31.8

#BiosphereForBaltic  
Itämeripäivänä 31.8

Osallistu kampanjaamme Itämeren kunniaksi!  
Ota kuva suosikkipaikastasi meren äärellä

Delta i vår kampanj för att fira Östersjön! Ta en bild av din favoritplats vid havet i ditt biosfärområde. Lägg upp den på Instagram med hashtaggen #BiosphereForBaltic den 31 augusti.

Hur många olika vyer av Östersjön kan vi få ihop?!

**Vad handlar kampanjen om:** Sedan 2018 har nio biosfärområden runt Östersjön samarbetat för att öka medvetenheten och inspirera till engagemang för havets välmående. Östersjödagen den 31 augusti är en dag för att fira de fördelar vi får från Östersjön. Vi kan bada, segla, paddla kanot och fiska. Njut av en promenad längs vattnet eller slå dig ner och lyssna på vågorna. Samma hav men olika former. Sandstränder, taggiga klippor, lugna vikar och livliga hamnar. Östersjön tillhör oss alla att njuta av och ta hand om.

**När:** Ta ett nytt foto i sommar, eller hitta ett gammalt. Gör ett inlägg på Instagram 31 augusti.

**Hur:** Ta en bild av din favoritplats på eller vid havet i ditt biosfärområde. Lägg upp den på Instagram på Östersjödagen den 31 augusti. Använd hashtaggen #BiosphereForBaltic och placera tagg eller skriv namnet på var fotot togs och namnet på ditt biosfärområde.

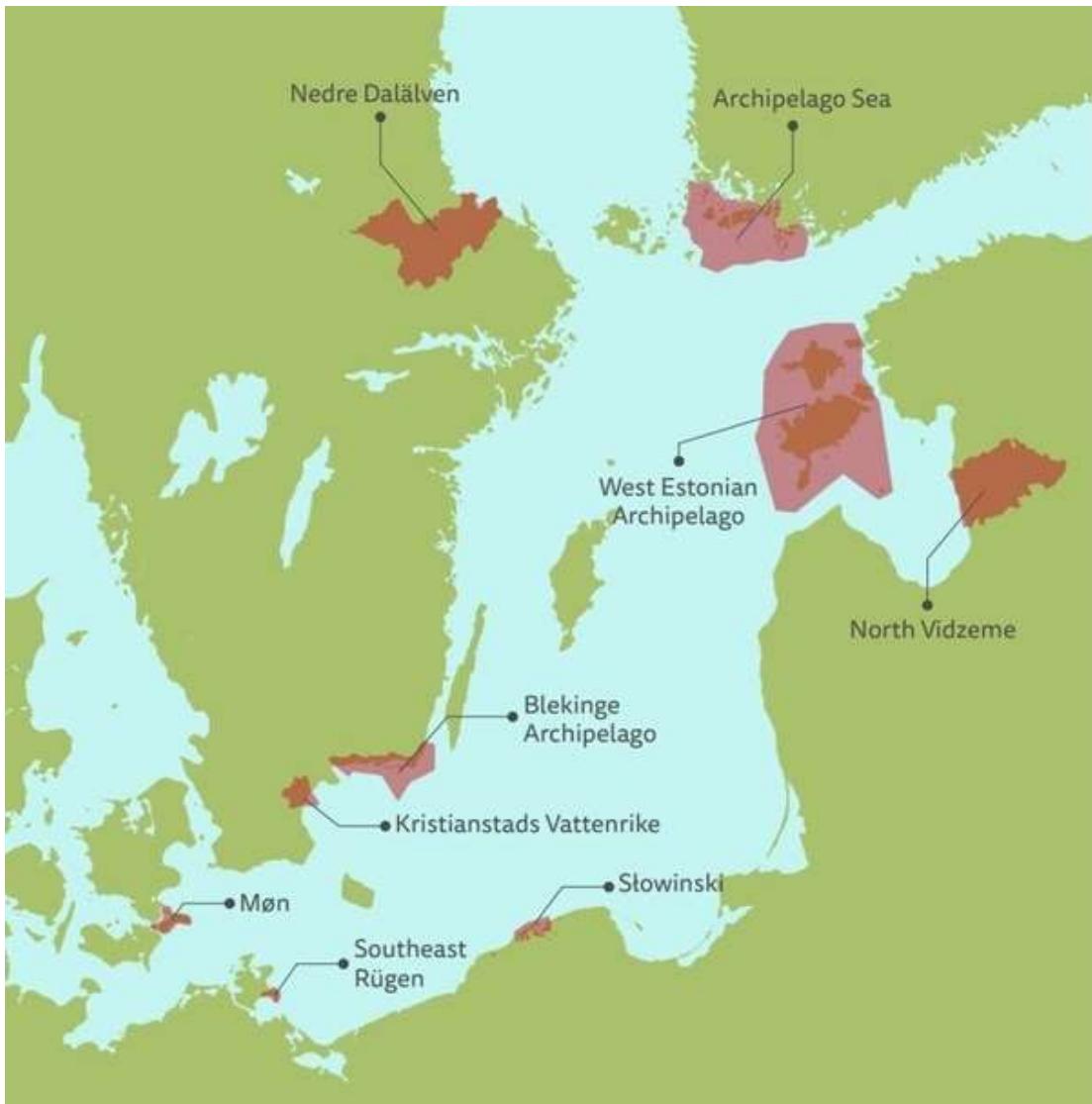
biosfäärialueellasi. Lähetä se Instagramiin hashtagilla #BiosphereForBaltic 31. elokuuta.

Montakohan erilaista näkymää Itämerestä saamme kerättyä?!

**Mikä on kampanjan idea:** Vuodesta 2018 lähtien yhdeksän biosfäärialuetta ympäri Itämerta on tehnyt yhteistyötä lisätäkseen tietoisuutta ja innostaakseen sitoutumaan meren terveyteen. Itämeripäivänä 31. elokuuta juhlimme Itämerestä saamiamme hyötyjä. Voimme uida, purjehtia, meloa ja kalastaa. Nauti kävelystä rannalla tai istu alas ja kuuntele aaltoja. Sama meri, mutta eri muodot. Hiekkarantoja, rosoisia kallioita, hiljaisia lahtia ja vilkkaita satamia. Itämeri kuuluu meille kaikille, joista voimme nauttia ja pitää huolta.

**Milloin:** Ota uusi kuva tänä kesänä tai etsi vanha. Julkaise Instagramissa 31. elokuuta.

**Miten:** Ota kuva suosikkipaikastasi merellä tai meren äärellä biosfäärialueellasi. Julkaise se Instagramissa Itämeripäivänä 31. elokuuta. Käytä hashtagia #BiosphereForBaltic ja paikkatunnistetta tai kirjoita valokuvan ottopaikan nimi ja biosfäärialueesi nimi.



## Skärgårdshavets biosfärområde fyller 30 år inkommande år!

Vi kommer att fira biosfärområdets 30 år genom att lyfta fram vikten av allas insatser för att skapa en hållbar framtid i Skärgårdshavets område! Det handlar om livet! Vi hoppas därför att alla deltar på olika sätt i att fira biosfärområdets jubileum. **Man får gärna vara i kontakt med oss på biosfärkontoret om man vill bidra med något till firandet som pågår hela året 2024!** Det kan vara i vilken form som helst ett musikstcke, ett tröjmönster, delande av

## Saaristomeren biosfäärialue täyttää ensi vuonna 30 vuotta!

Juhlistamme biosfäärialueen 30 vuotta tuomalla esiin kaikkien panoksen tärkeyttä kestävän tulevaisuuden luomisessa Saaristomeren alueelle! Kyse on elämästä! Toivomme siksi, että kaikki osallistuisivat biosfäärialueen juhlavuoden juhlintaan eri tavoin. **Meihin täällä biosfääritoimistolla voi mielellään olla yhteydessä, jos haluaa osallistua omalla panoksellaan koko vuoden 2024 kestävään juhlintaan!** Oma panos voi olla millainen tahansa:

kunskap eller kanske ett inlägg på sociala medier eller i någon tidskrift. Vi kommer att ha en jubileumslogo kombinerat med MAB-programmets slogan "It's about life", så alla jubileumsprogram kan märkas med.

musiikkikappale, villapaidan kuvio, tiedon jakamista tai vaikka julkaisu sosiaalisessa mediassa tai jossakin aikakauslehdessä. Meillä on käytössä juhlavuoden logo yhdistettynä MAB-ohjelman sloganin "It's about life". Kaikki juhlavuoden ohjelmat voidaan merkitä samalla logolla.

## Skärgårdscentret Korpoström firar hela år 2024!

Nästa år är det trettio år sedan Åbolands skärgård uppmärksammades av FN-organet Unesco och fick utmärkelsen som biosfärrområde. Denna hedersbetygelse ges till områden med mycket höga kultur- och naturvärden som strävar efter att utvecklas på ett hållbart sätt. Under hela 2024 kommer det att firas på Skärgårdscentrum under parollen "It's about life", en paroll som används av hela det globala nätverket av biosfärrområden.

Vi ser det som en fest för att fira livet, säger biosfärrområdets koordinator Katja Bonnevier. Det blir temat för hela Skärgårdshavets biosfärrområdes jubileumsår.

Här på Skärgårdscentrum Korpoström deltar vi i firandet genom att ännu mer aktivt bjuda in lokalbefolkningen i verksamheten, berättar centrets verksamhetsledare Tuuli Toivola. Nästa år kommer vi bland annat att freda den stora utställningssalen på övre våningen, för att man här ska kunna ordna större evenemang, festligheter och kurser. Salen är ett väldigt vackert utrymme som kan rymma upp till 150 personer.

Sommarmånaderna 2024 kommer att fyllas av konserter, föreläsningar och andra evenemang som lyfter fram allt det kunnande och all den kreativitet som finns samlad i skärgården. Bosse Mellberg är den som koordinerar sommarens verksamhet, och han lovar att det kommer att bli två månader som är sprängfyllda av det som Åbolands

## Saaristokeskus Korpoström juhlii koko vuoden 2024!

Ensi vuonna on kulunut kolmekymmentä vuotta siitä, kun YK:n toimielin Unesco nimitti Turunmaan saariston biosfäärialueeksi. Tämä kunnianosoitus annetaan alueille, joilla on merkittävä kulttuuri- ja luontoarvot, joita pyritään kehittämään kestävällä tavalla. Tätä juhlistetaan Saaristokeskus Korpoströmissä koko vuoden 2024 ajan iskulauseella "It's about life", joka on käytössä koko maailmanlaajuisessa biosfäärialueiden verkostossa.

Pidämme sitä elämän juhlana, sanoo biosfäärialueen koordinaattori Katja Bonnevier. Siitä tulee Saaristomeren biosfäärialueen juhlavuoden teema.

Täällä Saaristokeskus Korpoströmissä osallistumme juhlaan kutsumalla paikallisväestöä entistä aktiivisemmin mukaan toimintaan, kertoo keskuksen toiminnanjohtaja Tuuli Toivola. Ensi vuonna tulemme muun muassa rauhoittamaan yläkerran ison näyttelysalin muulta toiminnalta, jotta siellä voitaisiin järjestää suuria tapahtumia, juhlia ja kursseja. Sali on erittäin kaunis tila, johon mahtuu jopa 150 henkeä.

Kesäkuaudet 2024 täytyvät konserteista, luennoista ja muista tapahtumista, jotka nostavat esille kaiken sen osaamisen ja luovuuden, jota saaristosta löytyy. Kesän toimintaa koordinoi Bosse Mellberg, joka lupaa, että luvassa on kaksi kuukautta täpötäynnä Turunmaan saariston omaa

skärgård har att erbjuda, men också en hel del från andra håll i landet.

Festen pågår hela året och programutskottet för Skärgårdscentrum Korpoström välkomnar alla idéer som lokalbefolkningen har, speciellt utanför högsäsong.

Fira med oss! Under 2024 är Skärgårdscentret mer än tidigare tillgängligt för olika aktiviteter, det kommer att bli ett fint år, lovar Toivola, Bonnevier och Mellberg.

tarjontaa, mutta myös paljon muuta muualta Suomesta.

Juhla jatkuu koko vuoden ja Saaristokeskus Korpoströmin ohjelmavaliokunta toivottaa kaikki paikallisten asukkaiden ideat tervetulleiksi, varsinkin huippusesongin ulkopuolella.

Tule juhlimaan kanssamme! Vuoden 2024 aikana saaristokeskus on entistä avoimempi erilaisille aktiiviteeteille, tästä tulee hieno vuosi, lupaavat Toivola, Bonnevier ja Mellberg.



*Programutskottet för Skärgårdscentret Korpoström drar upp riktlinjerna för den publika verksamheten på centret. Fr.v. Daniel Sahlgren, Sandra Nyberg, Pia Prost, Tuuli Toivola, Erika Silventoinen, Aija Mäkinen, Micaela Jansson, Anna Franzén, Katja Bonnevier, Bosse Mellberg och Linnea Walldén. På bilden saknas Fia Isaksson, Anne Bergström, Christoffer Boström och Laura Lehtonen.*

*Saaristokeskus Korpoströmin ohjelmavaliokunta laatii suuntaviivat keskuksen yleiselle toiminnalle. Vasemmalta Daniel Sahlgren, Sandra Nyberg, Pia Prost, Tuuli Toivola, Erika Silventoinen, Aija Mäkinen, Micaela Jansson, Anna Franzén, Katja Bonnevier, Bosse Mellberg ja Linnea Walldén. Kuvasta puuttuvat Fia Isaksson, Anne Bergström, Christoffer Boström ja Laura Lehtonen.*

## Hälsningar från praktikanten!

Talvella pohdin viimeisen yliopistovuoden käynnistytyä, että vielä ehtisin suorittaa harjoittelun ja tutkiskella mitä kaikkea sitä koulutuksellaan ja tähän asti kertyneellä työkokemuksellaan voisikaan tehdä. Opiskelen uskontotiedettä, joka on Turun yliopistossa kulttuurintutkimuksen alla ja toivoin löytäväni paikan, jossa yhdistyisi ympäristökasvatus, meri (mieluiten vielä Saaristomeri) ja konkreettinen tekeminen. Ja aivan yhtäkkiä ja vähän vahingossa, törmäsin UNESCOn biosfäärialueeseen etsiessäni materiaaleja jonkin kurssin suorituksiin.

Olen ollut täällä harjoittelussa nyt noin puolitoista kuukautta, enkä voi uskoa, miten täydellisesti työ ja paikka on vastannut toiveitani. Olen päässyt osallistumaan niin kokouksiin kuin vierailuihinkin kouluissa ja saarilla, suunnittelemaan pedagogisia tehtäviä näyttelyyn ja kouluvierailuiille, kehittämään visuaalisia materiaaleja ja viestintää sekä osallistumaan ympäristömessuihelle. Erityistä riemua aiheuttaa kaikki työtehtävät, jotka edellyttävät kahluuhousujen pukemista!

Vaikka en ole Turun seudulta kotoisin, saaristo on muodostunut rakkaaksi paikaksi eri saarilla vietettyjen kesien töiden ja retkeilyn myötä. En ennen harjoitteluanani ollut kuullut UNESCOn biosfäärialueesta ja on ollut ilo nähdä, miten paikallisesti alueen luonnon ja ihmisenä pidetään huolta, sekä miten kokonaisvaltaisesti kestävyyteen suhtaudutaan. Täällä olen oppinut valtavasti lisää merestä, luonnon, kestävyydestä, saariston yhteisöistä ja ruotsin kielestä (vihdoin!).

Ehdottomasti parasta Korpoströmissä ovat olleet ihmiset ja meri. Työyhteisöni, sekä kaikki uudet tuttavuudet ja toimijat, joihin olen töiden kautta päässyt tutustumaan, ovat olleet käsittämättömän ystäväillisä ja inspiroivia. Olen käynyt mielenkiintoisia keskusteluja saaristosta ja saanut kuulla mitä alue ja meri heille merkitsee. Aamuisin pulahdan uimaan ennen töitä ja iltaisin teen tutkimusmatkoja lähisaariin kajakilla ja myhistelen onnellisena, miten ihanaa täällä voikaan olla.

Onnekki harjoitteluanani on vielä puolet jäljellä, sillä kaupunkiin palaaminen ei kiinnosta enää ollenkaan. Seuraavaksi pääsen suunnittelemaan juhlavuotta ja näyttelyä biosfäärialueesta. En malta odottaa!

T. Hanna Karvinen



Forum för skärgårdsforskning inleddes 2008 som ett samarbete med Skärgårdshavets biosfärområde – ett av Finlands två biosfärområden som utsetts av Unesco. Dessa forum, som två gånger per år arrangeras oftast i Skärgårdscentrum Korpoström presenterar skärgårdsforskningen ur ett tvärvetenskapligt perspektiv. En viktig aspekt av dessa forum är att de sammanför forskare, myndigheter och skärgårdsbor. Temat för forumet var den 26 maj i Skärgårdscentrum Korpoström var Migration. Under dagen fick vi ta del av intressanta föreläsningar relaterade till skärgården och olika flyttmönster, både djur och männskor! Dagen inleddes med Tiina Torkkeli-Pitkärantas (Kemiön seudun Karjalaiset r.y) föreläsning om karelarnas flyttmönster. Hon återspeglade sin egen släkts historia och hur karelarna tvingades flytta till andra delar av Finland och hur livet såg ut efter det. Historiker Martina Engsjö-Lindgren fortsatte med att berätta om Emigrantöden i skärgården ur en Houtskär horisont. Vi fick bland annat ta del av historier från houtskärbornas tid och liv i Amerika. Innehållet baserade sig bl.a. på gamla kyrkböcker och intervjuer. Vi fick även höra om "Männskor, fästingar och miljöförändring" av historiker Laura Hollsten. Biosfärömrådets naturpedagog Aija Mäkinen berättade om olika appar för medborgarforskning kring djurarter och migration. Vi kan tex. tipsa om att ladda ner appen "Punkkilive". Avsikten med appen är att samla in värdefull data som Åbo universitet kan använda för undersökningar om fästingarnas utbredning i Finland.

Läs mer <https://www.punkkilive.fi/sv>

Efter lunch bekantade vi oss med utställningen Migration tillsammans med kurator Sandra Nyberg och konstnär Kalle Hamm.

Saaristotutkimuksen foorumit, Forum för skärgårdsforskning, aloitettiin vuonna 2008 yhteistyönä [Saaristomeren biosfäärialueen](#) kanssa, joka on toinen Suomen kahdesta Unescon nimittämästä biosfäärialueesta. Foorumit, jotka järjestetään kahdesti vuodessa useimmiten [Saaristokeskus Korpoströmissä](#), esittelevät saaristotutkimusta poikkitieteellisestä näkökulmasta. Tärkeä aspekti on myös se, että foorumit tuovat yhteen tutkijoita, viranomaisia ja saariston asukkaita. 26. toukokuuta Saaristokeskus Korpoströmissä järjestetyt foorumin teemana oli migraatio. Päivän aikana saimme kuulla kiinnostavia saaristoon ja erilaisiin, sekä eläinten että ihmisten, muuttomalleihin liittyviä luentoja! Päivä alkoi Tiina Torkkeli-Pitkärannan (Kemiön seudun Karjalaiset ry) luennolla karjalaisen muuttomalleista. Hän kertoi oman sukunsa historiasta ja siitä, miten karjalaiset joutuivat muuttamaan muualle Suomeen ja millaista elämä oli sen jälkeen. Historioitsija Martina Engsjö-Lindgren jatkoi kertomalla saaristosta lähteneiden siirtolaisten kohtaloista Houtskarin näkökulmasta. Saimme muun muassa kuulla tarinoita houtskarilaisten ajasta ja elämästä Amerikassa. Sisältö perustui muun muassa vanhoihin kirkonkirjoihin ja haastatteluihin. Lisäksi saimme kuulla historioitsija Laura Hollstenin luennon "Männskor, fästingar och miljöförändring" ihmisistä, punkeista ja ympäristömuutoksesta. Biosfäärialueen luontopedagogi Aija Mäkinen kertoi erilaisista eläinlajien ja migraation tutkimuksessa apuna käytettävistä kansalaistiedesovelluksista. Voimme esimerkiksi vinkata Punkkilive-sovelluksesta. Sovelluksen tarkoituksena on kerätä arvokasta tietoa, jota Turun yliopisto voi hyödyntää tutkimuksissa punkkien levinneisyystestä Suomessa.

Lue lisää osoitteessa  
<https://www.punkkilive.fi/>.

Lounaan jälkeen tutustuimme Migration-näyttelyyn yhdessä kuraattori Sandra Nybergin ja taiteilija Kalle Hammin kanssa.



## Vinterträff

Årets vinterträff samlade över 100 ivriga deltagare i hotell Kasnäs på Kimitoön. I år hade vi även långväga gäster från Nämdö i Sverige, där en grupp aktiva invånare planerar ett biosfärområde. Vi hade även besök av Norra Karelangs biosfärområdes koordinator, Vilma Lehtovaara, som även framförde en inledande hälsning.

Temat för Vinterträffen (3.3.2023) var Naturens mångfald i skärgården. Skärgårdshavets område, både på land, och under ytan, ger livsrum åt ett stort antal arter, som anpassat sig till den stora mångfalden av naturtyper som finns i skärgården. Biologisk mångfald är en förutsättning för allt liv på jorden och för välmående ekosystem. Fungerande ekosystem skyddar mot katastrofer, ger välmående skogar och hav, växtpollinering och bidrar till stabilt klimat. Under dagen tangerade vi frågor som: Hur ser det ut med den biologiska mångfalden i skärgården? Vilka hot finns och vad görs för att främja naturens mångfalden? Vilken är din egen roll? Skärgårdskunskaps elever från Skärgårdshavets skola i Korpo presenterade sina intressanta arbeten kring naturens mångfald och vi fick även höra olika sakkunniga tala om invasiva arter, naturbeten och skötsel av kulturbiotoper.

## Talvitapaaminen

Tämän vuoden talvitapaaminen keräsi yli 100 innokasta osallistujaa Kemiönsaaren Hotelli Kasnässiin. Tänä vuonna meillä oli myös kauempaa tulleita vieraita Ruotsin Nämdöstä, jonka ryhmä aktiivisia asukkaita suunnittelee biosfäärialuetta. Myös Pohjois-Karjalan biosfäärialueen koordinaattori Vilma Lehtovaara vieraili tapaamisessa ja lausui alkutervehdyksen.

Talvitapaamisen (3.3.2023) teemana oli luonnon monimuotoisuus saaristossa. Saaristomeren alue, sekä maan pääällä että pinnan alla, tarjoaa elinympäristön suulle määälle eri lajeja, jotka ovat sopeutuneet saariston luontotyyppien laajaan kirjoon. Luonnon monimuotoisuus on edellytys kaikelle maapallon elämälle ja hyvinvoiville ekosysteemeille. Toimivat ekosysteemit suojaavat katastrofeilta ja edistävät metsien ja merten hyvinvointia, kasvien pölytystä ja ilmaston tasapainoa. Päivän aikana keskustelimme muun muassa seuraavista asioista: Mikä on saariston luonnon monimuotoisuuden tilanne? Mikä uhkaa saariston luonnon monimuotoisuutta ja mitä sen edistämiseksi tehdään? Mikä sinun roolisi on? Saaristotiedon oppilaita Korppoon Skärgårdshavets skolasta oli esittelemässä kiinnostavia töitäan luonnon monimuotoisuudesta ja saimme kuulla myös eri asiantuntijoiden puhuvan vieraaslajeista, luonnonlaitumista ja perinnebiotooppien hoidosta

med temat - teemalla

## Naturens mångfald i skärgården Luonnon monimuotoisuus saaristossa

Var? Missä? Hotell Kasnäs  
När? Milloin? 3.3 kl. 9.00-15.00

[www.biosfar.fi](http://www.biosfar.fi)



## Biosphere for Baltic

Biosphere for Baltic-nätverket samlade igen biosfärerområdeskordinatorer och andra i verksamheten involverade från alla biosfärerområden längs Östersjöns kust. Den här gången stod biosfärerområdet Blekinge Arkipelag värd och genom välplanerade besök och program fick vi se olika delar av biosfärerområdets verksamhet. Vi besökte [Eriksberg Vilt & Natur](#) samt [Destination Tärnö](#) där olika perspektiv av hållbar utveckling diskuterades. På den idylliska skärgårdssön Tärnö firades också nätverkets 5 år av samarbete. Dessutom vandrade vi längs [ARK56](#), biosfärerområdets nya vandringsled och fick höra om nya satsningar på musselodlingar. Mellan varven planerades framtida gemensamma satsningar, såsom en foto-utmaning på den kommande Östersjödagen.

Biosphere for Baltic -verkosto kokosi jälleen yhteen biosfäärialueiden koordinaattoreita ja muita toiminnassa mukana olevia Itämeren rannikon kaikilta biosfäärialueiltä. Tällä kertaa isäntänä toimi Blekinge Arkipelag - biosfäärialue, ja hyvin suunniteltujen vierailujen ja ohjelman myötä saimme nähdä erilaisia osia biosfäärialueen toiminnasta. Vierailimme [Eriksberg Vilt & Natur -suojelualueella](#) sekä [Destination Tärnössä](#), jossa keskusteltiin kestävän kehityksen eri näkökulmista. Idyllisellä Tärnön saaristosaarella juhlistettiin myös verkoston viisivuotista yhteistyötä. Vaelsimme lisäksi biosfäärialueen uusinta vaellusreittiä [ARK56:ta](#) pitkin ja saimme kuulla uusista panostuksista simpukkaviljelmiin. Väillä suunniteltiin tulevia yhteisiä panostuksia, kuten tulevan Itämeripäivän valokuvahaastetta.

Vi hann också på vägen med ett besök till Öresund Naturum, där vi snorklade bland ålgräs och tång, tog del av en fascinerande utställning om vårt gemensamma unika hav och avnjöt wokad blåstång.

Vi tackar finansiären Svenska institutet!

Ehdimme matkan varrella vierailla myös Öresund Naturumissa, jossa snorklasimme meriajokkaiden ja merilevien seassa, tutustuimme kiehtovaan näyttelyyn yhteisestä ainutlaatuisesta merestämme ja nautimme wokattua rakkolevää.

Kiitokset rahoittajalleemme Svenska institutetille!



**Osallistu kyselytutkimukseen!**

**Delta i undersökning!**

**Participate in a survey!**



**Berätta vad du tycker om apollofjärilen och om bevarandet av skärgården**

- ditt svar är ovärderligt!

Alla som rör sig i skärgården och/eller är intresserade av dess natur har nu möjlighet att uttrycka sina åsikter om arter och åtgärder inom naturvården genom att svara på enkäten.

**Kerro mitä mieltä olet apolloperhosesta ja luonnonhoidosta saaristossa**

- vastauksesi on korvaamaton!

Nyt kaikilla saaristossa liikkuvilla ja/tai saariston luonnosta kiinnostuneilla on mahdollisuus tuoda näkemyksensä esiin

Enkäten är öppen från 8.5. till 31.8.2023 och genomförs av Åbo universitet.

Till enkäten

Iuonnonhoitoon liittyvästä lajista ja toimenpiteistä vastaamalla kyselyyn.

Kysely on avoinna 8.5. – 31.8.2023. Kyselyn toteuttajana Turun yliopisto.

Kyselyyn

## Vårdbiotopernas skötsel genom livsmiljöprogrammet Helmi

*Charlotta Berlin, planerare, NTM-centralen*

Det nationella livsmiljöprogrammet Helmi inleddes 2020 av Miljöministeriet i samarbete med jord- och skogsbruksministeriet och har som mål att stärka den biologiska mångfalden och förbättra tillståndet i försämrade livsmiljöer. Livsmiljöprogrammet Helmi arbetar inom fem teman varav ett är vårdbiotoper. Egentliga Finlands NTM-central har genom Helmi-programmet iståndsat och påbörjat skötseln på ett flertal vårdbiotoper också inom Skärgårdshavets Biosfärsområde. Skötselinsatserna har speciellt riktats till objekt med höga naturvärden. Till de återställda vårdbiotoperna hör t.ex. objekt med förekomster av hotade arter så som orkidén Adam och Eva och mnemosynefjärilen men även skärgårdens åsöar med sina sällsynta naturtyper och höga naturvärden. Till grund för val av skötselobjekt i skärgården används den Övergripande planen för naturvården i Skärgårdshavets naturskyddsområde, Natura 2000 nätverket samt kunskapen om förekomster av hotade arter som är beroende av vårdbiotopernas naturtyper.

Vårdbiotoper, dvs. ängar och gamla betesmarker, hör till våra mest artrika men även mest hotade livsmiljöer. Största hotet för dessa naturtyper är igenväxning till följd av upphörd hävd, dvs. skötsel av betes- och ängsmarker. Genom att sköta vårdbiotoperna, antingen genom slätter eller bete, upprätthålls en mångfald av arter där man förutom att hjälpa de hotade naturtyperna även hjälper de många arter, så som fåglar, kärväxter, insekter, mossor, larvar och svampar, som är beroende av dessa. Speciellt bland kärväxter och insekter finns det många hotade arter, bland annat mnemosynefjärilen, fältgentiana och gråkantad sorgmal som är beroende av fortsatt hävd för att deras livsmiljöer skall bevaras. Slätterängar och betesmarker har olika artsammansättningar och vissa arter gynnas mera av den ena sortens skötsel än den andra. Detta innebär att det är av största vikt att våra artrika vårdbiotoper sköts både genom bete, men också genom slätter. Speciellt våra pollinerare är beroende av ängsmarker, både för att hitta nektar, men även för att finna rätt miljöer för sina boplatser.

Varje skötselplan föregås av en naturinventering där skötselbehoven kartläggs. Förekomster av hotade arter förutsätter alltid en särskild plan för att kunna ta i beaktande den bästa skötseln för att trygga förekomsten av den hotade arten. Rätta skötselinsatser vid rätt tidpunkt förbättrar inte bara den hotade artens livsmiljö, utan tryggar även levnadsmiljöerna för flera andra arter som är beroende av dessa.

Helmi-programmet genomförs på privatmark av NTM-centralen och på statens mark av Forststyrelsen. Där skötselplaner överlappar varandra genomförs vården genom ett gott

samarbete mellan Forststyrelsen, NTM-centralen och de privata markägarna. Skötseln av vårdbiotoperna sker i samspråk med markägaren och är frivillig. Målet med iståndsättningen och skötseln av vårdbiotoperna är att skapa ett nätverk av livsmiljöer för alla de arter som är beroende av de hävdade naturtyperna.

## Perinnebiotooppien hoitoa Helmi-elinypärästöohjelman kautta

*Charlotta Berlin, suunnittelija, ELY-keskus*

Ympäristöministeriö käynnisti vuonna 2020 yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön kanssa valtakunnallisen Helmi-elinypärästöohjelman, jonka tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen ja heikentyneiden elinypärästöjen tilan parantaminen. Helmi-elinypärästöohjelmassa on viisi teema-aluetta, joista yksi ovat perinnebiotoopit. Varsinais-Suomen ELY-keskus on Helmi-ohjelman kautta kunnostanut perinnebiotooppeja ja aloittanut useiden perinnebiotooppien hoidon myös Saaristomeren biosfäärialueella. Hoitotoimia on kohdennettu erityisesti luontoarvoiltaan rikkaisiin kohteisiin. Ennallistettuja perinnebiotooppeja ovat esimerkiksi kohteet, joissa esiintyy uhanalaisia lajeja, kuten seljakämmekkää ja pikkuapolloa, mutta myös saariston luontoarvoiltaan rikkaat harjusaaret harvinaisine luontotyypeineen. Saariston hoitokohteiden valinnassa käytetään perusteenä Luonnonhoidon kokonaissuunnitelmaa Saaristomeren luonnonsuojelualueille, Natura 2000 - verkosta sekä tietämystä perinnebiotooppien luontotyypeistä riippuvaisten uhanalaisten lajien esiintymistä.

Perinnebiotoopit eli niityt ja vanhat laidunmaat kuuluvat kaikkein runsaslajisimpiin, mutta myös kaikkein uhanalaisimpiin elinypärästöihimme. Suurin uhka näille luontotyypeille on umpeenkasvu laidun- ja niittymaiden hoidon loppumisen seurauksena. Hoitamalla perinnebiotooppeja joko niittämällä tai laiduntamalla ylläpidetään lajien monimuotoisuutta ja autetaan uhanalaisten luontotyyppeiden lisäksi samalla monia niistä riippuvalisia lajeja, kuten lintuja, putkilokasveja, hyönteisiä, sammalia, jäkälää ja sieniä. Erityisesti putkilokasveissa ja hyönteisissä on monia uhanalaisia lajeja, kuten pikkuapollo, ketokatker ja varjotäpläkoi, jotka ovat riippuvalisia perinnebiotooppien hoidon jatkumisesta, jotta niiden elinypärästöt säilyvät. Niitetyjen niittyjen ja laidunnettujen niittyjen lajikoostumukset ovat erilaiset, ja tietyt lajit hyötyvät enemmän toisentyyppisestä hoidosta kuin toisen. Siksi on erittäin tärkeää, että runsaslajisia perinnebiotooppejamme hoidetaan sekä laiduntamalla että niittämällä. Erityisesti pölyttäjämme ovat riippuvalisia niityistä sekä mettä löytääkseen että löytääkseen oikeanlaisia ympäristöjä pesäpaikkoilleen.

Kutakin hoitosuunnitelmaa edeltää luontoinventointi, jossa hoitotarpeet kartoitetaan. Uhanalaisten lajien esiintymät edellyttävät aina erityistä suunnitelmaa, jotta uhanalaisen lajin esiintymän turvaamisen kannalta paras hoito pystytään ottamaan huomioon. Oikeanlaiset ja oikea-aikaiset hoitotoimet paitsi parantavat uhanalaisen lajin elinypärästöä myös turvaavat monien muiden niistä riippuvalisten lajien elinypärästöt.

Helmi-ohjelma toteuttaa yksityisillä mailla ELY-keskus ja valtion mailla Metsähallitus. Hoitosuunnitelmien mennessä päälekkäin hoito toteutetaan hyvässä yhteistyössä Metsähallituksen, ELY-keskuksen ja yksityisten maanomistajien kesken. Perinnebiotooppien hoito tapahtuu vuorovaikutuksessa maanomistajan kanssa ja on vapaaehtoista.

Perinnebiotooppien kunnostamisen ja hoidon tavoitteena on luoda elinympäristöjen verkosto kaikille hoidetuista luontotyypeistä riippuvaisille lajeille.



Foto: Charlotta Berlin

## I juni 2023 firade man för första gången försommarens mest efterlängtade delikatess!

I det finska matårets kalender finns det temadagar för många säsongdelikatesser men den inhemska nypotatisen har man inte sett till före nu. För att rätta till detta har man instiftat nypotatsdagen som i fortsättningen firas den 15 juni varje år. Nypotatsdagen har kommit till genom samarbete med Åbo Matveckor, [Åbo matveckor 5.–18.6. | Turku.fi](#) producentorganisationen MTK, livsmedelsprojektet, visit-organisationer och Åbo centrumförening. Inom Biosfärområdet odlas väldigt mycket nypotatis, av den allra tidigaste över 90%. Odlingen är en viktig näring i skärgården, som utövas under utmanande förhållanden bakom många färjor.

## Kesäkuussa 2023 juhlistettiin ensimmäistä kertaa alkukesän odotetuinta herkkua!

Suomalaisen ruokavuoden kalentereista löytyy teemapäiviä monille sesonkiherkuille, mutta kotimaista varhaisperunaa siellä ei ole näkynyt – ennen kuin nyt. Asian korjaamiseksi on perustettu varhaisperunapäivä, jota vietetään jatkossa joka vuosi 15. kesäkuuta. Varhaisperunapäivää on työstetty yhdessä Turun Ruokaviikkojen, [Turun ruokaviikkot 5.–18.6. | Turku.fi](#) tuottajaorganisaatio MTK:n, Ruokasektorin koordinaatiohankkeen, visit-organisaatioiden ja Turun keskustayhdistyksen kanssa. Biosfäärialueella viljellään huomattavan paljon varhaisperunaa, kaikista varhaisimmista jopa yli 90%. Viljely on tärkeä elinkeino saariston haasteellisissa olosuhteissa, monien lauttojen takana.



# Skärgårdens smakrutt - Saariston makureitti

Skärgårdens Smakrutt är uppdaterad och hittas på [Visit Parainen - The Finnish Archipelago](#)

Smakruttren, som innehåller de gårds- och direktförsäljningsbodar som önskat få vara med, är mycket populär både bland den vanliga besökaren, ortsborna som researrangörer, som ständigt letar efter nya besöksmål. Glädjande är att några nya bodar i år beslutat att ansluta sig till rutten.

Saariston Makureitti on päivitetty ja löytyy [Visit Parainen - The Finnish Archipelago](#)

Erittäin suosittuun makureittiin on koottu tila- ja suoramyntipuodeista ne, jotka ovat halunneet osallistua. Makureitti on suosittu niin paikallisten, vierailojoiden kuin koko ajan uusia vierailukohteita etsivien matkanjärjestäjien keskuudessa. Tänä vuonna mukaan liittyikin mukavan monta uutta puotia.

## Certifierat mathantverk

Föreningen Mathantverk i Finland rf har fått klart sitt certifieringsprogram för mathantverksprodukter.

Mathantverk är som namnet säger hantverk och framställningen styrs av människans kunskaper och färdigheter. Syftet med certifieringen är att göra det lättare för konsumenten att hitta rätt mathantverk bland det stora utbudet av livsmedel och göra det möjligt för mathantverksföretagare att visa att deras mathantverk är äkta. I certifierat mathantverk används så lite tillsatser som möjligt, oftast inte alls, råvarorna kommer från nära håll och framställningen sker på råvarans, inte på maskinernas villkor.

Läs mer



## Sertifioitu artesaaniruoka

Suomen Artesaaniruoka Ry:n artesaaniruokatuotteiden sertifointiohjelma on valmistunut.

Artesaaniruoka on käsityötä ja valmistusta ohjaa ihmisen tieto ja taito. Sertifioinnin tarkoitus on tehdä kuluttajalle helpoksi löytää oikea artesaaniruoka laajasta elintarviketarjonnasta ja artesaaniruokayrittäjille mahdolliseksi osoittaa artesaaniruokatuotteensa aitous Sertifoidussa artesaaniruoassa käytetään niin vähän lisääineita kuin mahdollista, yleensä ei lainkaan, raaka-aineet tulevat läheltä ja valmistuksessa edetään raaka-aineen eikä koneiden ehdoilla.

*Margot Wikström*

*Projektansvarig Hankevastaava Pargas stad Paraisten kaupunki*

*Varsinais-Suomen Ruokasektorin koordinaatiohanke*

[VS-lähirouka.fi – Varsinaissuomalaisen elintarvikeyrittäjän tietolaari, josta löydät ajankohtaiset tapaumat sekä materiaalit, julkaisut ja oppaat. \(xn--vs-lähirouka-o8a.fi\)](#)

Lue lisää



Euroopan maaseudun  
kehittämisen maatalousrahasto:  
Eurooppa investoi maaseutualueisiin



Elinkeino-, liikenne- ja  
ympäristökeskus

PARGAS



PARAINEN

## Behövs ett nationellt skärgårdsnätverk på gräsrotsnivå?

Finland har 1050 fast bebodda öar, varav 467 saknar fast förbindelse till fastlandet. På dessa ör utan fast förbindelse bor det drygt 8800 människor. Finland har åtta skärgårdskommuner och 40 kommuner med skärgårdsdel, i vilka det beräknas bo drygt 70 000 skärgårdsbor. Enligt den senaste rapporten om våra skärgårdsområden\* utgör antalet invånare i Finlands skärgårdsområden cirka 6 procent av landets befolkning, eller 328 017 invånare. Hur man än definierar skärgårdsbor, så handlar det om väldigt många. Hittills har det inte funnits ett fungerande nätverk skärgårdsbarna emellan, som komplement till den politiskt tillsatta Skärgårdsdelegationen. Men behövs ett nationellt skärgårdsnätverk och hur ska det i så fall se ut?

Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi har beviljats finansiering av Arbets- och näringsministeriet för att sätta grunden till ett landsomfattande skärgårdsnätverk, i nära samarbete med skärgårdsbarna. Temanätverket heter Habitability – För livskraftiga och bobara skärgårds- och vattenområden. Samarbetsparter i det tvåspråkiga temanätverket är 12 Leadergrupper med skärgårdsområden – i Österbotten är det alltså Aktion Österbotten, föreningen Finlands Öar rf och Skärgårdsdelegationen.

Inom temanätverket arrangerar Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi utbildningar, workshoppar och möten kring bobarhet i de deltagande skärgårdsområdena. Flera träffar ordnas fysiskt, för vi är övertygade om att ett långvarigt samarbete inte får sin början om man inte får träffas, umgås och lära känna varann. Hittills har det ordnats träffar i Karlö, Pellinge och Utö, och på hösten ordnas en träff i Saimenområdet. Både resor, kost och logi bekostas av nätverket. Vi hoppas att vi har möjlighet att ordna en träff i Österbotten på nästa års sida, och den 4–5.12 ordnas den första öriksdagen i Åbo. Den är öppen för alla skärgårdsbor i Finland, välkommen med! Inom ramen för Habitability-nätverket görs en enkät relaterad till frågor om ett

skärgårdsnätverk. Skärgårdsbornas åsikter är i nyckelposition och vi hoppas därför att du vill delta med dina åsikter. Enkäten kan besvaras anonymt och hittas på adressen [abo.fi/skargardsenkat](http://abo.fi/skargardsenkat). Hittills har nästan 300 personer svarat, och av dem tycker över 92 procent anser att ett nätverk skärgårdsbor emellan skulle behövas.

Följ gärna vår verksamhet på [abo.fi/bobarhet](http://abo.fi/bobarhet) och kom med i nätverket!

Med skärgårdshälsningar,

**Pia Prost**, [pia.prost@abo.fi](mailto:pia.prost@abo.fi)

Projektledare för temanätverket Habitability, Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi

**Nina Söderlund**

Ordförande, Finlands Öar rf - Suomen Saaret ry (FÖSS)

\**Suomen saaristoalueet tilastojen kertomana. Tilastokatsaus saaristoluokituksella. Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2022:21.*

[https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164432/MMM\\_2022\\_21.pdf](https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164432/MMM_2022_21.pdf)

Läs mer

## Tarvitaanko valtakunnallista ruohonjuuritason saaristoverkostoa?

Suomessa on 1 050 vakinuisesti asuttua saarta, joista 467:llä ei ole kiinteää yhteyttä mantereeseen. Näillä vailla kiinteää yhteyttä olevilla saarilla asuu runsaat 8 800 ihmistä. Suomessa on kahdeksan saaristokuntaa ja 40 saaristo-osakuntaa, joissa asuu arviolta runsaat 70 000 saaristolaisia. Uusimman saaristoalueitamme koskevan raportin\* mukaan Suomen saaristoalueiden asukkaiden osuus maamme väestöstä on noin 6 prosenttia eli 328 017 henkilöä. Riippumatta siitä, miten saaristolainen määritellään, kyse on erittäin suuresta määrästä ihmisiä. Saaristolaisilla ei toistaiseksi ole ollut toimivaa keskinäistä verkostoa, joka täydentäisi poliittisesti asetettua saaristoasiain neuvottelukuntaa. Mutta tarvitaanko tällaista valtakunnallista saaristoverkostoa ja millainen sen siinä tapauksessa tulisi olla?

Työ- ja elinkeinoministeriö on myöntänyt Åbo Akademian Saaristoinstituutille rahoitusta perustan luomiseksi valtakunnalliselle saaristoverkostolle tiiviissä yhteistyössä saaristolaisen kanssa. Teemaverkoston nimi on Habitability – Elinvoimaisesti ja kestävästi asutut saaristo- ja vesistöalueet. Kaksikielisen teemaverkoston yhteistyökumppaneina on 12 Leader-ryhmää saaristoalueilta – Pohjanmaalla siis Aktion Österbotten – Finlands Öar rf – Suomen Saaret ry ja saaristoasiain neuvottelukunta. Åbo Akademian Saaristoinstituutti järjestää teemaverkoston puitteissa verkostoon osallistuvilla saaristoalueilla asuttavuusaiheisia koulutuksia, työpajoja ja tapaamisia. Monet tapaamisista järjestetään fyysisesti, sillä olemme vakuuttuneita siitä, että pitkäkestoista yhteistyötä ei saada alulle, elleivät ihmiset pääse tapaamaan, seurustelemaan ja tutustumaan toisiinsa. Tapaamisia on tähän mennessä järjestetty Hailuodossa, Pellingissä ja Utössä, ja tulevana syksynä järjestetään tapaaminen Saimaan alueella. Verkosto maksaa matkat, ruoan ja majotuksen. Toivomme, että meillä on ensi vuoden puolella mahdollisuus järjestää tapaaminen Pohjanmaalla, ja 4.–5. joulukuuta järjestetään ensimmäinen saariparlamentti Turussa. Se on avoin kaikille Suomen saaristolaisille, tervetuloa mukaan!

Habitability-hankkeen puitteissa toteutetaan mahdolliseen saaristoverkostoon liittyvä kysely. Saaristolaisten mielipiteet ovat tässä avainasemassa, joten toivomme, että haluat osallistua kyselyyn näkemyksinesi. Kyselyyn voi vastata nimettömänä ja se löytyy osoitteesta [abo.fi/saaristokysely](http://abo.fi/saaristokysely). Kyselyyn on tähän mennessä vastannut lähes 300 henkilöä, ja heistä yli 92 prosenttia katsoo, että saaristolaisille tarvittaisiin keskinäinen verkosto.

Seuraa toimintaamme osoitteessa [abo.fi/bobarhet](http://abo.fi/bobarhet) > FI ja tule mukaan verkostoon!

Saaristoterveisin

Pia Prost, [pia.prost@abo.fi](mailto:pia.prost@abo.fi)

Habitability-teemaverkoston projektipäällikkö, Åbo Akademin Saaristoinstituutti

Nina Söderlund

Puheenjohtaja, Finlands Öar rf – Suomen Saaret ry (FÖSS)

\**Suomen saaristoalueet tilastojen kertomana. Tilastokatsaus saaristoluokituksella. Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2022:21.*

[https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164432/MMM\\_2022\\_21.pdf](https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164432/MMM_2022_21.pdf)

Lue lisää



I mitten av april träffades skärgårdsbor från landets olika skärgårdsområden på Utö. Här tillsammans med eleverna i Utö skola. Foto: Pia Prost

## Drifting Algae in the Archipelago Sea (DAMAGE)

Drivande algmattor täcker stora delar av Skärgårdshavets bottnar och utgör ett potentiellt hot mot den marina artmångfalden

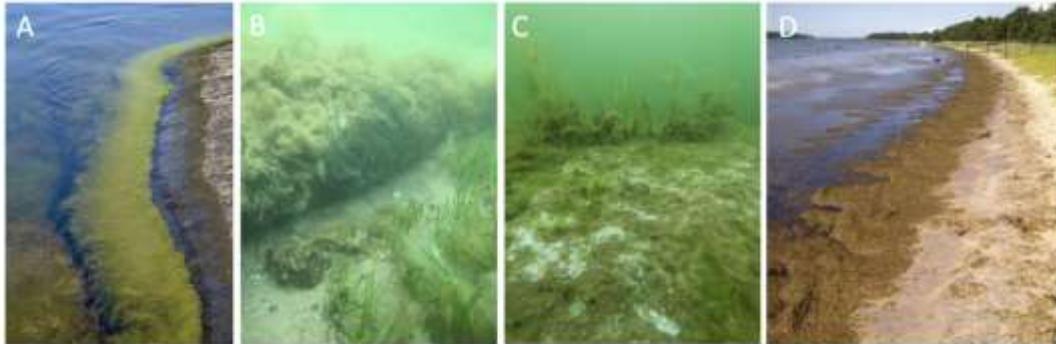
Ajelehtivat levälautat peittävät suuren osan Saaristomeren pohjista ja muodostavat mahdollisen uhan merilajien

och det marina ekosystemets tjänster. Åbo Akademi startar ett nytt projekt finansierat av Svenska Kulturfonden. Projektet heter Drifting Algae in the Archipelago Sea (DAMAGE) och leds av bitr. prof. Christoffer Boström. Projektets målsättning är att kartera och i tid och rum kvantifiera mängden drivande algmattor i Skärgårdshavets olika skärgårdszoner. I projektet deltar också Sonja Salovius-Laurén, Christian Pansch-Hattich, Sarah Rühmkorff, Nina Lepola och Joao Leite Gusmao Junior. Projektets resultat och framsteg kommer att kommunlicerats till den breda publiken via samarbetet med biosfärrområdets pedagogiska program Biosfärakademien och Knattelabben, och inom respektive samarbetspartners egna nätverk och mediakanaler.

Christoffer Boström, biträdande professor vid Åbo Akademi

monimuotoisuudelle ja meren ekosysteemipalveluiille. Åbo Akademi käynnistää Svenska Kulturfondenin rahoittaman uuden hankkeen. Hanke kulkee nimellä Drifting Algae in the Archipelago Sea (DAMAGE) ja sitä johtaa apulaisprofessori Christoffer Boström. Hankkeen tavoitteena on kartoittaa sekä selvittää ajallisesti ja paikallisesti Saaristomeren eri saaristovyöhykkeillä ajelehtivien levälauttojen määrä. Myös Sonja Salovius-Laurén, Christian Pansch-Hattich, Sarah Rühmkorff, Nina Lepola ja Joao Leite Gusmao Junior osallistuvat hankkeeseen. Hankkeen tuloksista ja etenemisestä välitetään suulle yleisölle biosfäärialueen pedagogisen ohjelman Biosfääriakatemian ja Junnulabran kanssa tehtävän yhteistyön kautta sekä yhteistyökumppaneiden omien verkostojen ja eri medioiden kautta.

Christoffer Boström, apulaisprofessori Åbo Akademi



Figur 1. Algmattornas ursprung på grunda klipphällar (a), älgrässkott som blottlagts då en tjock alggammata ”rullats åt sidan”, syrebrist på alggammata koloniserad av bakterier (vit fläckar) av släktet *Beggiaoa* på grund sandbotten (c) och sandstrand med massförekomst av ruttnande algmattor (d). Foto A-C: C. Boström, D: E. Bonsdorff.

## Skärgårdens miljömässa

Skärgårdens miljömässa som ordnades den 9–10 juni. Mässan ordnades i samband med Pargas dagarna i Pargas centrum. Till mässan välkomnades alla som är intresserade av nya, innovativa och miljövänliga lösningar för boende. På mässan gavs också mer information om klimat- och miljöfrågor överlag. Utöver företag från

## Saariston ympäristömessut

Saariston ympäristömessut, järjestettiin 9.-10. Kesäkuuta. Messut järjestettiin Paraisten päivien yhteydessä Paraisten keskustassa. Messuille toivotettiin tervetulleiksi kaikki, joita kiinnostavat uudet, innovatiiviset ja ympäristöystävälliset ratkaisut asumiseen. Messuilla oli myös laajemmin tietoa ilmasto- ja

Egentliga Finland presenterade även representanter för olika föreningar och organisationer sin verksamhet på mässan. Det första klimat- och miljöprogrammet för Pargas stad godkändes i början av 2023 och i år hade programmet för miljömässan tagits fram med särskild fokus på klimat- och miljöprogrammet.

Utmärkelsen Årets miljögärning i Pargas delas ut årligen av Pargas stads miljövårdsavdelning tillsammans med Skärgårdshavets Unesco biosfärområde, för att uppmärksamma en eller flera betydelsefulla handlingar som utförts och som förbättrat miljöns tillstånd i Pargas och Skärgårdshavet. År 2023 premierades både Gullkrona fiskelag och Nagu Rotaryklubb för sitt långsiktiga engagemang för den lokala miljön och Östersjön. I år var temat Skärgårdshavet och pristagarna valdes på två olika sätt. Gullkrona fiskelag valdes av en arbetsgrupp med representanter från Pargas stads miljövårdsavdelning och biosfärkontoret, medan Nagu Rotaryklubb valdes bland 7 förslag, som skickats in av allmänheten.

ympäristöasioista. Varsinais-Suomen alueen yritysten lisäksi messuilla nähtiin myös eri yhdistysten ja organisaatioiden edustajia esittelemässä toimintaansa. Paraisten kaupungin ensimmäinen ilmasto- ja ympäristöohjelma hyväksyttiin alkuvuodesta 2023 ja tänä vuonna ympäristömessujen ohjelma oli luotu ottamalla erityisesti huomioon myös ilmasto- ja ympäristöohjelma.

Vuoden ympäristöteko Paraissa -palkinto myönnetään vuosittain merkityksellisestä toiminnaasta, joka on parantanut ympäristön tilaa Paraissa ja Saaristomerellä. Vuonna 2023 palkinnon saavat sekä Gullkrona fiskelag -kalastuskunta että Nagu Rotaryklubb -yhdistys pitkäjänteisestä työstään paikallisen ympäristön ja Itämeren hyväksi. Tänä vuonna teemana oli Saaristomeri ja palkinnon saajat valittiin kahdella eri tavalla. Gullkrona fiskelagin valitsi Paraisten kaupungin ympäristönsuojelupuolen ja biosfääritoimiston edustajista koostuva työryhmä, kun taas Nagu Rotaryklubb valittiin seitsemän yleisön lähetämän ehdotuksen joukosta.



# Biosfärstigen i Korpo har nu fått ett utsiktstorn, bord och bänkar!

Välkommen att besöka Korpo biosfärstig! Klättra upp i det nya utkikstornet och njut av den fina utsikten!

Biosfärstigen har nu fått ett utsiktstorn, bord och bänkar och den kommer att färdigställas med infoskyltar i början av juli. Projektet finansieras via Programmet för utvecklingen av landsbygden i Fastlandsfinland 2014–2020. Finansieringen är sökt via Leadergruppen I samma båt – samassa veneessä och projektet förverkligas inom området för Egentliga Finlands NTM-central.



Foto: Annette Backholm

# Biosfääripolku Korppoossa on nyt saanut näköalatornin, sekä pöydän ja penkit!

Tervetuloa tutustumaan Korppoon Biosfääripolkuun! Kiipeä uuteen näköalatoriin ja nauti!

Biosfääripolku on nyt saanut näköalatornin sekä pöydän ja penkit. Heinäkuun alussa alueelle tulee vielä uusia infotauluja. Hanke rahoitetaan Manner-Suomen maaseudun kehittämishjelmasta 2014–2020. Rahoitus on haettu Leader-ryhmä I samma båt – samassa veneessä kautta ja hanke toteutetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen alueella.



## Biosfärakademin

Vår pedagogiska satsning har nu fått fortsatt finansiering i form av ett tre-årigt projekt "Unga för en hållbar framtid" 1.1.2023-

## Biosfääriakatemia

Pedagoginen panostuksemme on nyt saanut jatkorahoitusta **Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne -säätiön, Svenska**

31.12.2025 med finansiering från **Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne, Svenska kulturfonden, Konstsamfundet och Svenska folkskolans vänner**.

Skärgårdshavets biosfärområde ansvarar för projektets innehåll, medan Pargas stad, som också sköter biosfärkontoret, är projektägare och administrativt ansvarig för projektet. Projektledare är Erika Silventoinen och Aija Mäkinen jobbar 50% som naturpedagog, främst med arbetsuppgifter som är relaterade till Knattelabett.

Genom Biosfärakademien, som fungerar som ett pedagogiskt program för Skärgårdshavets Unesco biosfärområdes verksamhet, vill vi bidra till ett hållbarhetstänk som genomsyrar verksamheten i småbarnspedagogiken, grundskolan och på andra stadiet. Vi vill stärka ungdomarnas handlingskraft för hållbarhet i sin närmiljö och deras delaktighet i biosfärområdet. Vi vill öka kunskapen om skärgårdens natur och kultur och därmed fördjupa de ungas relation till naturen och närmiljön genom verksamhet som sker i samverkan mellan olika organisationer inom ramarna för Unescos program för biosfärområden. Vi ser även barn och unga, som vistas eller besöker skärgården, som en viktig målgrupp. Biosfärrområdet har långsiktiga mål för Biosfärakademins verksamhet anpassas efter behov och möjligheter som uppstår på vägen hos de centrala samarbetsparterna och i samhället för övrigt. Under de kommande 3 åren kommer vi att lägga mer vikt vid verksamheten som är riktad till äldre barn och ungdomar.

Läs mer

**kulturfondenin, Konstsamfundetin ja Svenska folkskolans vänner -yhdistyksen** rahoittaman kolmevuotisen, 1.1.2023-31.12.2025, "Unga för en hållbar framtid" -hankkeen muodossa. Saaristomeren biosfäärialue vastaa hankkeen sisällöstä, kun taas myös biosfääritoimista hoitava Paraisten kaupunki on hankevastaava ja hallinnollisesti vastuussa hankkeesta. Erika Silventoinen toimii hankekoordinaattorina, ja Aija Mäkinen työskentelee 50 % luontopedagogin, pääsin Junnulabraan liittyvissä tehtävissä.

Biosfäärialueen toiminnan pedagogisena ohjelmana toimivan Biosfääriakatemian kautta haluamme edistää kestävysajattelua kaikessa varhaiskasvatukseen, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen toiminnassa. Haluamme vahvistaa nuorten kykyä toimia kestävyyden hyväksi lähiympäristössään sekä heidän osallisuuttaan biosfäärialueella. Haluamme lisätä saariston luonnon ja kulttuurin tuntemusta ja syventää näin nuorten suhdetta luontoon ja lähiympäristöön järjestämällä toimintaa yhteistyössä eri järjestöjen kanssa Unescon biosfäärialueohjelman puitteissa. Pidämme tärkeänä kohderyhmänä myös lapsia ja nuoria, jotka viettävät aikaa tai vierailivat saaristossa. Biosfäärialueella on Biosfääriakatemian toiminnalle pitkän aikavälin tavoitteita, jotka muotoutuvat keskeisten yhteistyökumppaneiden ja yhteisössä ylipäätään matkan varrella syntyyvien tarpeiden ja mahdollisuksien mukaan. Seuraavien kolmen vuoden aikana ja "Unga för en hållbar framtid" -hankkeessa kiinnitetään enemmän huomiota vanhemmille lapsille ja nuorille suunnattuun toimintaan.

Lue lisää

## Knattelabbet-Junnulabra

Knattelabbet i Skärgårdscentrum Korpoström är öppet 19.6-13.8.2023, dagligen kl. 10-17.

Junnulabra Saaristokeskus Korpoströmmissä on auki päivittäin 19.6-13.8.2023, klo 10-17.



Lue lisää/Läs mer



## Nya vloggar!

## Uusia vlogeja!

Skärgårdshavets biosfärrområdes ungdomsråd sökte pengar för en vloggserie om hållbarhet i skärgården. Vloggarna är gjorda av och med Wilma Johansson, Hanna Nyström Alina Lindqvist, Aarre Kiviranta och Amanda Holm. Vloggarna finansierades av William Thurings stiftelse och Lisi Wahls stiftelse för studiestöd.

Vloggarna finns på vår YouTube-kanal.



Saaristomeren biosfäärialueen nuorisovaltuusto haki rahoitusta saariston kestävää kehitystä käsittelevään vlogisarjaan. Vlogeja ovat tehneet Wilma Johansson, Hanna Nyström, Alina Lindqvist, Aarre Kiviranta ja Amanda Holm. Vlogeja rahoittivat William Thurings stiftelse ja Lisi Wahls stiftelse för studiestöd.

Vlogit ovat YouTube-kanavallamme.

YouTube

**SALT**

## Skärgård och landsbygd i samverkan - Saaristo ja maaseutu yhteistyössä

Samskapande mellan kommuner och tredje sektorn stöder välmående i lokalsamhället. Fem kommuner deltar i SALT-nätverkets pilot där Skärgårdshavets Unesco biosfärområdes pedagogiska modeller kring hållbarhet står som grund. Projektet leds av Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi, Centret för livslångt lärande.



Kuntien ja kolmannen sektorin välinen yhteiskehittäminen tukee paikkakuntien hyvinvointia. SALT-teemaverkoston pilottivaiheeseen, joka pohjaa Saaristomeren Unesco-biosfäärialueen pedagogisiin kestävyysmalleihin, osallistuu viisi kuntaa. Verkostoa johtaa Åbo Akademien Saaristoinstituutti, joka toimii osana Åbo Akademien Elinikäisen oppimisen keskusta (Centret för livslångt lärande, CLL).

Läs mer/Lue lisää

## Biosfärambassadörerna på Jungfruskär Biosfäärilähettiläät Jungfruskärissä

För att fira Skärgårdshavets nationalparks jubileum ordnade Forststyrelsen och Skärgårdshavets biosfärområde en utflykt för biosfärambassadörerna till Jungfruskär under midsommarveckans bästa blomningsperiod 21.6.2023. Forststyrelsen bjöd på kaffe och kaka.

Saaristomeren kansallispuiston juhlavuoden kunniaksi Metsähallitus ja Saaristomeren biosfäärialue järjestivät biosfäärilähettiläille retken Jungfruskäriin parhaaseen kukinta-aikaan juhannusviikolla 21.6.2023. Metsähallitus tarjosi kakkukahvit paikan päällä.



# **Styrgruppens sommarmöte Ohjausryhmän kesäkokous**

8.6 träffades vi på idylliska Sandholm och godkände två nya biosfärpartners med i nätverket.  
Välkommen med Archipelago Holiday och Moving Heart och utveckla en levande och hållbar  
skärgård!

8.6 kokoonnuimme idyllisellä Sandholmin saarella hyväksymässä kaksi uutta biosfääripartneria mukaan yhteisöömme. Tervetuloa Archipelago Holiday ja Moving Heart mukaan elävän ja kestävän saariston kehittämiseen!



## **Det händer i biosfärområdet!**

## **Biosfäärialueella tapahtuu!**



Skärgårdscentrum • Saaristokeskus • Archipelago Centre

Korpoström

Korpoströmsvägen 832  
visit@skargardscentrum.fi  
+358 40 139 12 18

skargardscentrum.fi

# 2022-2023 MIGRATION

Utställningen "Migration" har fått ett ansiktslyft inför sommaren. Temat för utställningen är fortsättningsvis flyttreiser av olika slag. Såväl människors, djurs och växters migration berörs och årets konstnärer tar avstamp i alla dessa sfärer och tolkar temat på sina egna sätt och med egna metoder. Slutresultatet är en konstupplevelse för alla sinnen som är både tankeväckande och inspirerande.

Samtidskonst  
Nykytaidetta  
Contemporary Art



KONSTSAMFUNDET



Spanien i Finland



Marimekko Alvar Aalto  
Lödige Kulturfond

Öppen varje dag 9-17

Auki joka päivä 9-17



Knattelabben är öppet - Junnulabra on auki  
19.6-13.8.2023 kl.10-17

I Knattelabben i Skärgårdscentrum Korpoström får barn, ungdomar och nyfikna vuxna vara skärgårdsforskare för några timmar!

Knattelabben är gratis för alla.

Saaristokeskus Korpoströmin Junnulabrossa lapset, nuoret ja uletiaat aikuiset saavat muutaman tunnin ajan olla saaristotutkijoita!

Junnulabra on kaikille maksuton.

Familjeknattelabb alla lördagar i juli kl. 10-12!  
Perhejunnulabra joka lauantai heinäkuussa klo 10-12!



Biodarmrôle Biotlärajale

Konstverkstad för barn - Taidetyöpaja lapsille

17.-18.7.2023

Gratis konstverkstad för barn tillsammans med konstnär Jessica Koivistoinen. Vi deltar i att skapa publikontakt och gör stora fägelägg av pappersmassa till konstverket Ejderboet kl. 10-12 och målar dem kl. 13-15. Samma program båda dagarna.



Ilmainen taidetyöpaja taiteilija Jessica Koivistoinen kanssa. Osallistumme yhteisötaiteen luomiseen ja teemme isoja linnunmunia paperimassasta Haahkanpesä taideteokseen klo 10-12 ja maalaamme ne klo 13-15. Samo ohjelma molempina päivinä.

Förhandsanmälningar - Ennakkoilmoittautumiset  
knattelabben@skargardscentrum.fi

## HOUTSKÄRSDAGAR NA 3-9 juli 2023

Houtskärsdagarna bjuder på ett varierat program för hela familjen: Marknad, invigning av motionstrappan vid Borgberg, motionslopp, minigolf, Sås och Kopp,

## HOUTSKARINPÄIVÄ T 3.-9. heinäkuuta 2023

Houtskärin päivät tarjoavat monipuolista ohjelmaa koko perheelle: Markkinat, Borgbergin harjoitusportaiden avajaiset,

allmogesegling, dans till tonerna av Replay och mycket mera.

Läs mer

## Fästingcafé i Skärgårdscentrum Korpoström

Välkommen att diskutera fästingar måndag 14.8. kl. 14.00–16.00 i Skärgårdscentrum Korpoström.

Syftet är att erbjuda en möjlighet för Åbolands kust- och skärgårdsbor (både fast- och sommarboende) att dela med sig av sina erfarenheter om fästingar inom ramen för ett informellt samtal och därigenom skapa forskningsmaterial om människors förhållande till fästingar. Samtalsämnen kan vara minnen och folktron om fästingar, fästingrelaterade hälsorisker och deras inverkan på vardagsrutiner samt förhållande till sällskapsdjur och naturen i bredare mening.

Läs mer

## En dag med lokala delikatesser och hantverk i Näsby 2.9

I Näsby centrum ordnas lördagen den 2 september ett heldags Matglädje-evenemang, som erbjuder besökarna ett utmärkt tillfälle att bekanta sig med lokal närmat och hantverksprodukter. Som namnet antyder handlar evenemanget till stor del om

kuntojuoksu, minigolf, Sås och Kopp, perinnepurjehdus, tanssiminen Replayn sävelten mukaan ja paljon muuta.

Lue lisää

## Tervetuloa punkkikahvilaan

Tervetuloa keskustelemaan punkeista Saaristokeskus Korpoströmiin maanantaina 14.8 klo 14.00–16.00.

Tilaisuuden tarkoituksena on, että Turun rannikkoseudun ja saariston asukkaat (sekä ympärikuutiset että kesäasukkaat) voivat jakaa rennon keskustelun merkeissä muistojaan ja kokemuksiaan punkeista, ja näin tuottaa tutkimusaineistoia ihmisten suhteesta punkkeihin. Keskustelunaiheita voivat olla punkkeja koskevat muistot ja vanhat uskomukset sekä punkkeihin liittyvien terveysriskien vaikutus arkielämään, lemmikkieläimiin ja luontosuheteeseen.

Lue lisää

## Paikallisten herkkujen ja käsityöiden päivä Näsbyssä 2.9

Lauantaina 2. syyskuusta Näsbyn keskustassa järjestetään päivän mittainen Ruokailoa-tapahtuma, joka tarjoaa erinomaisen tilaisuuden tutustua paikallisiin

mat och dagen kulminerar i en middag, huvudsakligen bestående av lokala råvaror, skapad av köksmästaren och Årets kock 2022 Jonathan Slotte. Evenemanget vänder sig till hela familjen och programmet är mångsidigt, från dansverkstäder för barn och unga till traditionell skärgårdsdans, från traktorkavalkad till allmogesegling och sketch på bygdemål.

Matglädje-evenemanget fick sin början redan för tio år sedan. Man ville pröva ett nytt sätt att locka turister och stugägare till skärgården efter att den egentliga turistsäsongen var förbi och det visade sig vara ett lyckat koncept. Evenemanget är det perfekta stället att hitta lokala delikatesser, eftersom flera producenter och hantverkare från skärgården gärna deltar och erbjuder sina produkter till försäljning.

*Artikeln är ursprungligen skriven på finska av Outi Fagerlund, förkortad och därfor på vissa ställen lite omformulerad av Ulla Mattsson-Wiklén och samtidigt även översatt till svenska.*

Läs mer



lähiruoka- ja käsityötuotteisiin. Kuten nimi paljastaa, tapahtumat liittyvät suureltä osin ruokaan ja päivä huipentuu keittiömestari ja Vuoden kokki 2022 Jonathan Slotten loihtimaan illalliseen, joka koostuu pääasiassa paikallisista raaka-aineista. Tapahtuma on suunnattu koko perheelle ja ohjelma on monipuolin aina lasten ja nuorten tanssityöpajasta saaristolaistansseihin asti, traktorikulkueesta talonpoikaispurjehduksiin ja pieneen näytelmään alueen omalla murteella.

Ruokailoa-tapahtuma sai alkunsa jo kymmenen vuotta sitten. Haluttiin kokeilla uutta tapaa houkutella matkailijoita ja mökkiläisiä saaristoon varsinaisen kesäalomasesongin jälkeen ja se osoittautui onnistuneeksi konseptiksi. Tapahtuma on oiva paikka paikallisten herkkujen löytämiseen, sillä paikalle saapuu useita saaristoalueen tuottajia ja käsityöläisiä, jotka tarjoavat tuotteitaan myytäväksi.

Lue lisää



**Skärgårdshavets Unesco biosfärområde**  
Korpoströmsvägen 832  
21720 Korpoström

[www.biosfar.fi](http://www.biosfar.fi)

**Saaristomeren Unesco biosfäärialue**  
Korpoströmintie 832  
21720 Korpoström

[www.biosfar.fi](http://www.biosfar.fi)

Osoitelähde: Asiakasrekisteri, uutiskirjeen tilaajat.  
Jos et halua meiltä enempää postia, [poistu](#) postituslistalta.